

POWODOWY (117) *ai*

Wszystkie o jasne.

sg m G powodowého (2); -ého (1), -(e)go (1). *♦ f N (attrib)* powodowã (62), powodowa (1), powodow(a) (2); -ã : -a *ModrzBaz* (3:1). *♦ G* powodowėj (13); -ėj (12), -(e)j (1). *♦ D* powodowėj (16); -ėj (14), -(e)j (2). *♦ A* powodowã (4), powodowę (2); -ã : -ę *ModrzBaz* (2:1), *SarnStat* (2:1). *♦ I* powodowã (2). *♦ L* powodowėj (5); -ėj (4), -(e)j (1). *♦ n N* powodowé (2). *♦ G* powodowého (1). *♦ A* powodowé (1). *♦ I* powodowym (1). *♦ pl N subst* powodowé (2). *♦ G* powodowych (1).

Sł stp: powodów, Cn, Linde brak.

Przymiotnik od „powod” ‘ten, kto pozywa kogoś do sądu’ (117) :

Zestawienie: »powodowa strona, osoba« = ten, kto pozywa kogoś przed sąd, oskarżyciel; accusans, accusator, pars accusatoris, petitor Modrz; actor, pars actorea a. actoris JanStat [szyk 89:15] (103:1): yako ya dobrze wiem ysz brath nasz sthanyslaw ktorego na przyposvie hvmarlem strona povodova [zowie] yesth zyw *ZapWar* 1529 nr 2476; *ComCrac* 16v; Niech będzie wstąwione karanie ná powodowã ftronę/ która nieśpráwiedliwie á nie práwie wstýdliwie postępuie/ iefliże w rzeczy fwey vpádnie *ModrzBaz* 87v; Iefli pánom dawamy moc sędzić ie [kmieciów] o rzecz fwą/ niłzczymy wżytek fpořob fpráwiedliwego fądu: ktory iz trzech ofob potrzebuie/ niebędzie fpráwiedliwy/ gdzie tenże będzie sędziã ktory powodowã ftronã. *ModrzBaz* 89, 86v, 87v, 95; Powodowa ftronã w fwym práwie odpowiadãc ma, będąc pozwãnã od tego którego pozwãłã. *SarnStat* 565; A iefli powodowa ftronã ná piérwzym Roku áni przez fię/ áni przez pořlã fwego nie ftanie/ niech tráci fwą rzecz z winã siedm grzywien. *SarnStat* 575, 45, 62, 143, 144 [2 r.], 159 (76).

~ W połączeniu szeregowym (1): Bo ná káżdym fądzie trzy ofoby máiã być/ powodowa ftronã/ obżãłowány/ á sędzia. *ModrzBaz* 88v.

W przeciwstawieniu: »powodowa strona... pozwany (4), obwiniony (2), pozwana strona (2), obżãłowany« (9): Ná powodowã ftronę należy/ fprawę/ którą przeciřko pozwánemu idzie/ iásnie miánowãc/ á ná pozwãnã należy/ obronę fwą iásnie oznaymić. *ModrzBaz* 94v, 86, 94; tãkowy [zabójca] iefli będzie pozwan do fądu zamkowego/ nieinãczý ma bydż pokonan/ iedno miánowãniém ósmnãście řwiãtków [...]: á tãm powodowa ftronã vczyniřwzy z nimi przyřięgę/ otrzyma oné rzeczy/ á obwiniony iãko gwałtownik przeřpieczeniřtwã domowego/ ná gãrdle ma bydż karan. *SarnStat* 506 [idem 932]; TEŻ czeřtokroć zwykło fie przydawãc: iz pozwãny o głowę albo o rãny/ chcãc wyřdż karãnia řlufznego [...]/ zãfię powodowę ftronę wielã pozwów zwykli pozywãc. *SarnStat* 616, 145, 719, 823, 932.

Szeregi: »aktor albo powodowa strona« (1): Ale y tu wnetże iest wãtpienie, iefli Aktorowi albo powodowey ftronie, bãdż dowód, bãdż odwód przykãzowãc *SarnStat* 792.

»(tak) powodowa strona i (jako (i), abo) pozwana (a. obwiniona, a. obżãłowana (strona)« = accusator et defensor, petitor et reus Modrz; actor aut (et, vel) reus JanStat [szyk 8:2] (10): A napřednieyřa sędziego powinnoř [!] iefł/ fprawę oboiey ftrony powodowey y obżãłowãney/ dořtãtecznie wyrozumieć. *ModrzBaz* 87v, 94 [2 r.]; O niepořlufzeniřtwie y nieřtaniu ná Roku powodowey y pozwãney ftrony. *SarnStat* 719; Téż obiecuiemy nie dãwãc liftów [...] przez którýby

mógł być zatrudnion/ albo zwłóczon łąd ku krzywdzie którejkolwiek łtrony/ tak powodowéy/ iako obwinionéy. *SarnStat* 910, 473, 700, 784, 1177, 1284. ~

a. *W funkcji dzierżawczej; actoris JanStat (13)* : W tymże pozwie niech będzie wyrażone imię powodowé/ y onéy rzeczy/ o którą będzie kto pozwany *SarnStat* 823, 823.

Wyrażenie przyimkowe: »w osobie powodowej« = *powoda* (2): WOżny dla śmierci łwéy [tj. aby uchronić się przed napaścią, która mogłaby spowodować śmierć] z iednym łzláchćicem/ w ołobie powodowéy [*in persona actoris JanStat* 524] połłanym/ má kłásdż pozew *indifferenter* albo v łzláchćicá/ który pozwany być ma we dworze iego/ albo v Włódárzá/ albo v kmiećiá/ albo zagrodniká *SarnStat* 825 [*idem*] 755.

α. *Przez powoda uczyniony, okazany, przedstawiony (8)* : A gdzieby thego [*świadectwa person*] obwiniony nie okazał/ tedy wedle dowodu Powodowego w łwey rzeczy vpada. *GroicPorz* x4v; Które grńice przereczonym łpołobem vczynioné/ y przysięgą powodową popráwioné/ Podkomorzy albo iego vrząd łkaże ná wieki trwác *SarnStat* 467, 603, 832, 1244, 1254, 1258.

W przeciwstawieniu: »powodowy ... pozwanego« (1): á gdy pozwány ná Roku łtanie/ á powodowa łtroná ile nie vkaże/ łkázuiemy dla niepołłufzeńłtwá powodowégo/ które iełł więłłzé niż pozwanego: iż pozwány rzecz otrzymał [tj. wygrał sprawę]. *SarnStat* 719.

β. *Którego powód jest podmiotem (1)* : pozew niech będzie położon przy bytności powodowéy *SarnStat* 575.

Synonimy: oskarżający, pozywający; zest.: aktor, delator, łściec, prokurator, żałobnik.

Cf **POWODNY**